

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Доц. д-р Емил Серафимов Калчев;*
НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ;
05.02.05 Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Йорданка Людмилова Славкова*
Тема на дисертационния труд: *Модел на корпоративен данъчен контрол*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1142/28.04.2026 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Финансов контрол“* на *Финансово-счетоводния факултет* на УНСС по *научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“* съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 858/31.03.2023 г. Обучението е определено да се осъществи в *задочна* форма през периода от 27.02.2023 до 27.02.2027.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем от 172 страници. Структурата му се състои от: въведение, три глави, заключение, списък с използвана литература, списък с абривиатури и приложения.

Използваните литературни източници са 86 на брой, от които 27 са на български език и 59 на английски език.

Темата е високо актуална поради засилената дигитализация и глобализация, които променят традиционните модели на корпоративен данъчен контрол и изискват адаптация на контролните системи.

Формулираната цел е ясна, конкретна и добре съобразена с актуалните тенденции. Поставените задачи са логически последователни и адекватно поддържат постигането на целта. Те обхващат пълния изследователски цикъл – от теоретично изясняване до емпирично тестване.

Обектът и предметът могат да се оценят като прецизно формулирани и напълно съответстващи на изискванията за дисертационно изследване.

Основната теза и хипотезите са научно аргументирани, актуални и с висок потенциал за практическа приложимост.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Откроява се задълбоченото теоретично обосноваване на корпоративния данъчен контрол като институционален и управленски процес, а не единствено като контролна функция. Изследването успешно интегрира класическите, неокласическите, институционалните и поведенческите икономически теории, като извежда нова интерпретация на контрола в контекста на дигитализацията и управлението на риска. Съществен резултат представлява и концептуализацията на корпоративния данъчен риск като централна аналитична категория, което създава солидна основа за последващи приложни разработки.

От научно-приложните резултати, особено значим е разработеният авторски модел „Интелигентна екосистема за проактивно данъчно съответствие“ (IPTC). Той представлява интегрирана управленска конструкция, която обединява дигитални данни, аналитичен риск-скоринг, поведенчески инструменти и диференцирани контролни интервенции.

Използваната методология е адекватна на поставените цели и включва съчетание от теоретичен анализ, статистическа обработка на данни и емпирично изследване чрез анкетен инструментариум.

Поставените цел и задачи могат да се считат за изцяло изпълнени.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочените от дисертанта приноси могат да бъдат оценени като коректно формулирани, релевантни и реално постигнати в рамките на изследването. Те отразяват както теоретичните, така и приложните резултати на труда и са в съответствие със съдържанието на дисертацията.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените публикации са достатъчни по обем и релевантни по съдържание спрямо тематиката на дисертационния труд. Те обхващат

основни аспекти на изследването – дигитализация на данъчния контрол, използване на изкуствен интелект, електронно фактуриране, модели на контрол и внедряване на SAF-T.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е качествено изготвен, информативен и адекватно представящ дисертационния труд, като отлично изпълнява своето предназначение да даде концентрирана и достоверна представа за научните резултати и приноси на изследването.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

- Донякъде ограничена дълбочина на количествения анализ - липсва по-задълбочено иконометрично моделиране, което би позволило по-категорична емпирична верификация на част от хипотезите.
- Недостатъчно разгърнат сравнителен анализ със сходни модели - би могло по-ясно да се позиционира авторският модел сред тях.

В преодоляване на посочените ограничения на изследването са и препоръките към него.

До каква степен предложените поведенчески инструменти („nudging“) могат да бъдат ефективни в среда с по-ниско институционално доверие?

8. Заключение

Представеният дисертационен труд „Модел на корпоративен данъчен контрол“ на докторант Йорданка Людмилова Славкова представлява завършено научно изследване с ясно формулирани цели, адекватна методика и значими научни и научно-приложни приноси. Трудът отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 Икономика.

На основание на изложеното, давам положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди на Йорданка Людмилова Славкова образователната и научна степен „доктор“.

30.05.2026 г.
гр. София

Подпис:

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

OPINION

By: *Assoc. Prof. Emil Serafimov Kalchev, PhD*
NEW BULGARIAN UNIVERSITY
05.02.05 Finance, Monetary Circulation, Credit and Insurance

Regarding: Dissertation thesis for the award of the educational and scientific degree “Doctor” in a scientific specialty at UNWE

Author of the dissertation thesis: *Yordanka Lyudmilova Slavkova*

Title of the dissertation thesis: *A Model of Corporate Tax Control*

Grounds for submitting the opinion: Participation as a member of the academic jury for the defense of the dissertation pursuant to Order No. 1142/28.04.2026 issued by the Rector of UNWE.

1. Information about the PhD Candidate

The PhD candidate was enrolled in a doctoral program at the Department of Financial Control, Faculty of Finance and Accounting, University of National and World Economy, in the scientific specialty “Accounting Reporting, Control and Analysis of Economic Activity,” pursuant to Rector’s Order No. 858/31.03.2023. The education is conducted in a part-time form for the period from 27.02.2023 to 27.02.2027.

2. General Characteristics of the Dissertation

The dissertation consists of 172 pages and includes: an introduction, three chapters, a conclusion, a list of references, a list of abbreviations, and appendices.

A total of 86 references are used, of which 27 are in Bulgarian and 59 in English.

The topic is highly relevant in light of the intensified digitalization and globalization, which transform traditional models of corporate tax control and require adaptation of control systems.

The stated objective is clear, precise, and well aligned with current trends. The research tasks are logically structured and adequately support the achievement of the objective. They cover the full research cycle—from theoretical clarification to empirical testing.

The object and subject of the study are precisely formulated and fully comply with the requirements of a doctoral dissertation.

The main thesis and hypotheses are scientifically well grounded, relevant, and demonstrate strong potential for practical application.

3. Evaluation of the Scientific and Applied Results

A key strength of the dissertation is the in-depth theoretical substantiation of corporate tax control as an institutional and managerial process, rather than merely a control function. The study successfully integrates classical, neoclassical, institutional, and behavioral economic theories, offering a new interpretation of control in the context of digitalization and risk management.

A significant result is the conceptualization of corporate tax risk as a central analytical category, providing a solid foundation for further applied research.

Among the applied contributions, particular emphasis should be placed on the developed authorial model “Intelligent Proactive Tax Compliance Ecosystem” (IPTC). It represents an integrated managerial framework combining digital data, analytical risk scoring, behavioral tools, and differentiated control interventions.

The methodology employed is appropriate to the research objectives and combines theoretical analysis, statistical data processing, and empirical research through a survey instrument.

The stated objective and research tasks can be considered fully achieved.

4. Evaluation of Scientific and Applied Contributions

The contributions identified by the PhD candidate are correctly formulated, relevant, and genuinely achieved within the framework of the study. They reflect both the theoretical and applied outcomes and are fully consistent with the content of the dissertation.

5. Evaluation of Publications

The presented publications are sufficient in scope and relevant in content to the dissertation topic. They cover key aspects such as digitalization of tax

control, artificial intelligence, e-invoicing, control models, and the implementation of SAF-T.

6. Evaluation of the Abstract

The abstract is well-prepared, informative, and adequately represents the dissertation. It successfully fulfills its purpose of providing a concise and accurate overview of the research results and contributions.

7. Critical Remarks, Recommendations, and Questions

- There is a somewhat limited depth of quantitative analysis, as more advanced econometric modeling is lacking, which could allow for more robust empirical validation of certain hypotheses.
- The comparative analysis with similar models is not sufficiently developed; clearer positioning of the author's model among existing ones would be beneficial.

The recommendations for the study are aimed at overcoming the aforementioned limitations.

To what extent can the proposed behavioral instruments (“nudging”) be effective in an environment characterized by lower levels of institutional trust?

8. Conclusion

The submitted dissertation titled “A Model of Corporate Tax Control” by PhD candidate Yordanka Lyudmilova Slavkova represents a completed scientific study with clearly defined objectives, appropriate methodology, and significant scientific and applied contributions.

The dissertation meets the requirements for awarding the educational and scientific degree “Doctor” in the professional field 3.8 Economics. On this basis, I give a positive evaluation and propose that the academic jury award Yordanka Lyudmilova Slavkova the degree of “Doctor.”

30 May 2026
Sofia

Signature: